

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is f 3,00; voor de buitensteden f 6,00; franco door het geheele Rijk. Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

ZATURDAG, 20 JULIJ.

Advertentien van Zes regels en daar beneden worden tegen f 1,00 geplaatst; meer dan Zes regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelrecht betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 19 Julij.

Indien het gebleken is, dat, wel verre van geëerbiedigd te worden, de regten der Kerk en des gewetens in de stads-armenschoolen met voeten worden getreden, indien men reeds bij de eenvoudige aanwijzing van enkele staaltjes van sekten-geest, aan de daar gebezigde schoolboeken en aan het daar gegeven mondeling onderwijs ontleend, een gevoel van billijke verontwaardiging aangegrepen is geworden; — welke aandoeningen moeten dan niet geboren worden in het eerlijk gemoed, dat een afschuw heeft van alle laagheid, wanneer men zal vernemen hebben, welke verfoeilijke middelen nog daarenboven in eenige der bedoelde scholen worden aangewend, of welker aanwending voor het minst toegelaten wordt, om den geest en het hart der katholieke jeugd te verpesten, en dat onder het oog der Curatoren, die minstens eenmaal in de maand gehouden zijn de scholen te bezoeken, en dat onder het dagelijksch toezigt der onderwijzers? Wat ons betreft, wij ontveinzen het niet, dat wij gesidderd hebben bij het vernemen van zooveel booze en diepe verdorvenheid, en zeer zouden wij ons vergissen, indien onze smart en onze verbolgenheid over het laaghartig gedrag van sommigen van hen, aan welke de vorming van het opkomend geslacht voor een aanzienlijk deel is opgedragen, niet gedeeld werden, niet slechts door onze geloofsgenooten, maar ook door de talrijke belijders van andere godsdienstige gezindheden, die nog prijs stellen op goede trouw en eerlijkheid in handel en wandel.

Doch waartoe deze voorafpraak? De feiten, welke wij verplicht zijn aan het licht te brengen ten blijke van den kwaadaardigen geest van haat, die in stads-armenschoolen, en welker aanwending te schreeuwend dan dat het noodig zou zijn, door de eene of andere kunstgreep van stijl of inkleeding, de gemoederen voor te bereiden tot het slaken van luide kreeten van droefheid en regtmatige gramschap. Doen wij ons derhalve geweld aan, en, wat het ons ook kosten moge, gaan wij over tot de vermelding van hetgeen, boven en behalve het reeds door ons medegedeelde, eenige stads-armenschoolen karakteristieks opleveren.

Het is nu ruim sinds vier maanden, dat in onderscheidene stads-armenschoolen de schoolboeken van alle daar schoolgaande kinderen, van alle, geene bijna uitgezonderd, omkleed zijn met vellen gedrukt papier, welke in eenige kleine winkels in verschillende gedeelten der stad verkrijgbaar zijn gesteld. Bijna op een en hetzelfde oogenblik is het geweest, dat deze gedrukte omslagen in onderscheidene armen-schoolen zijn ingevoerd geworden. Zoo het heet ter bevordering der nethheid, worden de kinderen aangemoedigd hunne schoolboeken dikwijls van nieuwe omslagen te voorzien en staat het hun vrij de reeds gebruikte mede naar huis te nemen. Gedurende der schooltijd, in een verloren oogenblikje, of wanneer de onderwijzer aan eene andere tafel bezig is gehouden, hebben de kinderen gelegenheid kennis te nemen van hetgeen op de omslagen hunner schoolboeken gedrukt staat, van welke gelegenheid over het algemeen door de kinderen met gretigheid gebruik wordt gemaakt.

Die omslagen heeten te zijn losse vellen *misdruk*. Door onderscheidene kinderen echter, welke armen-schoolen in verschillende gedeelten der stad bezoeken, zijn ons zoo vele van die losse vellen ter hand gesteld geworden, dat wij op den titel na, een compleet exemplaar van het boek, waarvan de gebruikte omslagen de losse bladen zijn, bijeen verzameld hebben. De qualificatie van *misdruk* is dus op deze omslagen niet van toepassing; het zijn op den titel na, volledige en nauwkeurig afgedrukte werken, van welke de afzonderlijke bladen verkrijgbaar zijn gesteld, en in den vorm van omslagen onder het oog worden gebracht eerst der kinderen, vervolgens der ouders van de schoolgaande kinderen.

Het werk, dat langs dien weg verspreid wordt, is ons niet bij name bekend. Hoe zorgvuldig wij overal naar den titel gezocht hebben, wij hebben dien op geene der armenschoolen kunnen vinden. Het schijnt, dat de titel achterwege wordt gehouden.

Onder de bekende werken van protestantsche catech-

men. Zou het ook kunnen zijn, dat het een geheel nieuw werk is, bepaaldelijk ten gebruik van omslagen voor schoolboeken opgemaakt, gedrukt en verkrijgbaar gesteld?

Zoo veel is zeker dat nimmer een werk onder de aandacht der jeugd kan gebracht worden, dat op beslissender wijze alle geloof aan de katholieke waarheid in de jeugdige gemoederen vernietigen en hen meer gemeenzaam en vooringenomen kan maken met de protestantsche leerling. Men oordeele uit eenige uittreksels.

Het werk bestaat uit vragen en antwoorden. De wijze van inrigting dier vragen en antwoorden is deze: 1°. Wat leert de katholieke kerk betreffende dit of dat punt? 2°. Wat leeren dienaangaande de Protestanten? 3°. Wat is meer overeenkomstig met het woord des Bijbels en het gezonde verstand? Die laatste vraag is slechts enkele malen opzettelijk geformuleerd; zij springt echter telkens den kinderen in het oog, door dat schier elke vraag nopens de leer der Protestanten geruggesteund wordt door een aantal tot die vraag betrokken bijbelteksten.

Wij laten hier eenige vragen volgen, waaruit men den geest van het bedoelde werkje nauwkeurig zal kunnen opmaken.

36. Wat verstaat de roomsche kerk door de overlevering?

37. Hoe denken de protestanten over de overlevering?

38. Welk gevolg heeft de leer der overlevering in de roomsche kerk gehad?

39. Wat is de leer der roomsch-katholieke kerk aangaande des menschen toestand na den val?

40. Wat leert de protestantsche kerk van den toestand des menschen na den val?

41. Wat leert de roomsche kerk van de overlevering?

42. Wat leert de katholieke kerk hieromtrent?

43. Wat leert daarentegen de protestantsche kerk?

44. Waardoor wordt in de katholieke kerk de kracht der verdienste van Christus verkleind?

45. Maar waarom kunnen onze goede werken niet de gerechtigheid voor God, of een stuk derzelve zijn?

46. Waarom zeggen wij, dat de christen alleen door het geloof zalig wordt?

47. Hoe moet men de woorden van den apostel Jacobus (H. II, 24) verstaan: „Ziet gij dan nu, dat een mensch uit de werken geregtvaardigd wordt, en niet alleenlijk uit het geloof?”

48. Wat verstaan de katholieken gewoonlijk door het geloof?

49. Wat verstaan de protestanten door het geloof?

50. Wat leeren de beide kerken met opzigt tot de goede werken?

51. Wat leert de roomsch-katholieke kerk nog buitendien omtrent dit stuk?

52. Wat moet er naar het Evangelie omtrent het aalmoezen geven geleerd worden?

53. Wat is er omtrent het vasten in de roomsche kerk aan te merken?

54. Wat is er omtrent het bidden van den rozenkrans aan te merken?

55. Wat moet men denken van het ter bedevaart gaan?

56. Wat moet men van de kloostergeloften en het kloosterleven denken?

57. Hoe oordeelt de protestantsche kerk over de zogenaamde goede werken der katholieke kerk?

58. Leeren dan de protestanten, dat het niet noodig is goede werken te doen?

59. Welke zijn de regte goede werken?

60. Welke is de overeenstemmende leer der beide kerken omtrent de sacramenten?

61. Waardoor onderscheidt zich de katholieke kerk hierin van de protestantsche?

62. Sedert wanneer zijn er in de roomsche kerk zeven sacramenten?

63. Waarom verwerpt de protestantsche kerk behalve den doop en het avondmaal de overige vijf katholieke sacramenten?

64. Wat leert daarentegen de protestantsche kerk?

65. Wat leert de roomsche kerk van de biecht?

66. Hoe verklaart zich de protestantsche kerk hieromtrent?

67. Moet men dan nooit aan menschen zynne zonden belijden?

68. Kan, naar de leer der roomsche kerk, de christen meer doen, dan hij aan God schuldig is?

69. Wat verstaat de roomsche kerk door de zogenaamde evangelische raden?

70. Hoe moet men die zogenaamde evangelische raden beschouwen?

71. Wat hebben aanzienlijke leeraars der roomsche kerk en zelfs Pausen omtrent de overvloedige goede werken der heiligen bevestigd?

72. Hoe wordt deze leer genotend?

73. Waarom verwerpt de protestantsche kerk deze leer van den aflaat?

74. Wat gelooft de protestantsche kerk van de heilige en de absolute?

75. Wat leert de roomsch-katholieke kerk van het heilig avondmaal of de mis?

76. Wat leert daarentegen de protestantsche kerk van het heilig avondmaal?

77. Wat leeren de protestanten van de tegenwoordigheid van Christus in het heilig avondmaal?

78. Sedert wanneer zijn de misbruiken bij het heilig avondmaal in de roomsche kerk ingeslopen?

79. Wat moet men van de roomsche plichtigheid der mis denken?

80. Wat leert de protestantsche kerk van de kracht en den zegen des heiligen avondmaals?

81. Wat leert de roomsche kerk van de stille misten en de zielmissen?

82. Waarom wordt deze leer verworpen?

83. Wat leert de roomsche kerk van de aanroeping der heiligen?

84. Waarom moet men al verder de heiligen niet aanroepen?

85. Wie van de heiligen wordt, naar het gebruik der katholieken, het meest aangeroepen?

86. Wat moet men van de relikwieën of overblijfselen der heiligen denken?

87. Wat moet men denken van de vereering der beelden?

88. Wat leert de roomsch-katholieke kerk van het vagevuur?

89. Wat leert daarom'trent de protestantsche kerk?

90. Waarmede valt de roomsche kerk, in weerwil harer dwaalleeringen, de protestantsche gedurig aan?

91. Wat moet men daarvan denken?

92. Wat hebl gij dan te antwoorden, wanneer de katholieken u vragen: waar was toch uw kerk voor Luther en Calvyn?

93. Wat hebl gij hun te antwoorden, wanneer zij ons te last leggen, dat wij onder elkander verdeeld zijn?

Wij bidden en smeeken onze geloofsgenooten, wij bidden en smeeken alle eerlijke Protestanten er ernstig over na te denken, of men het voor God en zijn geweten kan verantwoorden, dat door het stellen en beantwoorden van zulke vragen geweld wordt gedaan aan het geweten der behoeftige katholieke jeugd, welke grootste ellende in de hoofdstad van Nederland voorwaar niet, hunne armoede is, maar wel het gevaar, waaraan hunne argelooze zielen in inrigtingen van openbaar onderwijs blootgesteld zijn, — een gevaar, dat noch door de lessen der priesters, noch door het godvruchtig voorbeeld hunner ouders kan worden afgewerd.

Eenige vragen, ten slotte van deze hoogsternstige openbaarmaking van dit afschuwelijk gevaar:

Hoe laat het zich, anders dan door gemeenschappelijk overleg, verklaren, dat gelijktijdig op onderscheidene stads-armenschoolen deze protestantsche catechismus ingesmokkeld is geworden?

Hoe laat het zich, anders dan door hunne stilzwijgende goedkeuring, verklaren, dat deze catechismus niet door de hoofd-onderwijzers van de scholen is gewerd geworden?

Hoe laat het zich, anders dan door den geest van proselytisme verklaren, dat de schoolgaande kinderen aangemoedigd worden hunne boeken dikwijls van nieuwe omslagen te voorzien, en dat men hen de gebruikte om-

lagen mede naar huis laat nemen, terwijl in den regel niets van hetgeen op de scholen in gebruik is, mag medegenomen worden?

Hoe laat het zich verklaren anders, dan door de meest schuldige onachtzaamheid, dat het gebruik van zulke verraderlijke omslagen aan de aandacht der Curatoren kon ontsnappen, die intusschen tot een maandelijksch schoolbezoek verplicht zijn?

Hoe laat het zich verklaren, bij de grondwettig bevolen eerbiediging van alle gezindheden, zoo ergerlijk eenen strijd te voeren tegen de Katholijken in scholen, welke ook door hunne bijdragen in stand worden gehouden; hoe laat dit zich verklaren anders dan door den rampzaligsten godsdiensthaat?

Hoe durft men beweren dat de regten der Kerk en des gewetens in de stads armen-scholen geëerbiedigd worden, daar de regten der Kerk en des gewetens in die scholen op zulk een onsluwe en systematische wijze ondermijnd worden,

1°. door de kinderen te oefenen in feitelijk verzet tegen de voorschriften der Kerk, als plaats heeft, wanneer de kinderen geleerd wordt dat zij zich aan die voorschriften ter zake van het vieren der heilige dagen niet te storen hebben;

2°. door de in die scholen geëzigde schoolboeken;

3°. door het in die scholen gegeven mondeling onderwijs, en vooral

4°. door zulke laaghartige kunstmiddelen, als welke wij heden aan de kaak hebben gesteld, en die aangevend worden, zoo al niet op instigatie der onderwijzers, dan toch onder hunne ooglokkende toelating en begunstiging en onder de ooglokkende toelating en begunstiging der Curatoren?

En dan zoude men den Katholijken nog het regt willen betwisten van zich te beklagen en luide hunne stem te verheffen tegen zulk een despotisme! Maar zoolang God ons het leven laat, zullen wij, zullen alle Katholijken blijven protesteeren tegen zoo snood eene geweldenaar, tot dat ons regt zal worden en men regtvaardigheid betrachte ook ten aanzien van de Katholijken!

De *Staats-Courant* deelt heden in een bijvoegsel de naamlijst mede der hoogst aangeslagene inwoners van Noord Holland. Wij zullen die morgen mededeelen, hoe onvolledig zij ook wezen moge.

Heden werd in de Kerk Geloof, Hoop en Liefde, ter gelegenheid van den feestdag van den H. Vincentius à Paulo eene plegtige hoogedienst gevierd. De Z. Eerw. heer Pastoor G. A. van der Lugt celebreerde, en werd daarin bijgestaan door de Z. Eerw. heeren Hoffman, als capitularius, Hoek als diaken, van Born als subdiaken, en nog door vijf andere heeren geestelijken.

Gedurende het H. Offer, werd de heerlijke feestmis van W. Smits uitgevoerd, welke bij gelegenheid van het 50 jarig priesterschap van den Z. Eerw. heer van der Lugt verraardigd is. Na het Evangelie beklom de Z. Eerw. heer Wennekendonk den kansel en schetste in eene welsprekende redevoering, naar aanleiding van Jac. 1: 27, de liefde in beoefening gebragt door de leden der Vereeniging van den H. Vincentius à Paulo.

In de *Rotterdamsche Courant* leest men het volgende:

Men meent te kunnen verzekeren, dat bij het ministerie van binnenlandsche zaken nog niet aan de samenstelling van een nieuw ontwerp van wet op het lager onderwijs gearbeid wordt.

Binnen Rotterdam bedraagt het aantal kiezers voor de Tweede Kamer der staten generaal en voor de provinciale staten, 1556.

Men deelt ons uit Smilde mede, dat de heer en Mr. P. van der Veen aldaar, belast met de functien van schoolopziener, zich schriftelijk heeft gewend tot sommige of naar men zegt tot alle onderwijzers der jeugd in zijn distrikt, met zeer vriendelijk verzoek om hunnen invloed op hunne stad of dorpsgenooten aan te wenden, ten einde hem, Mr. P. van der Veen, te doen kiezen tot lid der provinciale Staten. (N. R. C.)

De inwijding van het Nieuw Akademie gebouw te Groningen is nu bepaald op 25 September e. k.

Volgens alhier ontvangen registreeksche berigten uit de Havanna van den 13 Junij, had de cholera aldaar bijna geheel opgehouden te woeden. Over het geheele eiland genoot men eene volmaakte rust, en bij de bevolking heerschte zoodanige geestdrift en waakzaamheid, dat, bijaldien er een nieuwe aanval beproefd mocht worden, de vijand voorzeker op nog gevoeliger wijs zou worden ontvangen, dan onlangs te Cardenas het geval is geweest (Staats-Courant.)

De Regering heeft van den Nederlandschen consul generaal te Lissabon, onder dagteekening van den 2, het bericht ontvangen, dat het Portugesche gouvernement een besluit heeft uitgevaardigd, waarbij de granen

van nationale herkomst, bij uitvoer uit de Portugesche havens, van betaling van regten worden vrijgesteld en tevens de invoer van ledige vaten, die bestemd zijn voor den uitvoer van meel, van betaling van regten wordt vrijgegeven. Verder zullen het tonnegeld niet behoeven te betalen die schepen, welke ten minste voor twee derden hunner scheepsruimte granen inladen, en indien die hoeveelheid minder mogt bedragen, zal de vrijstelling berekend worden in evenredigheid van twee mudden per ton. (Staats-Courant.)

Men schrijft uit Maastricht. »Algemeen verheugt zich de landman in deze gewesten over de meer dan rijke uitzigten van den te veld staanden oogst; de laatste regens hebben in ruime mate tot dat blijde vooruitzicht bijgedragen. De aardappelen in het bijzonder beloven een overvloedig gewas.

Men schrijft uit Coevorden: »Al het te veld staande in deze omstreek belooft een goeden oogst. De aardappelen, die zeer naar regen verlangen, zijn, sedert daaraan is voldaan, zoo sterk in groei toegenomen, dat de meeste vroeg rijpe, die korten tijd te voren de grootte van een geweerkogel hadden, thans reeds eetbaar zijn. Van de ziekte is niets te bespeuren. Het hooi, waarvan men niets verwachtte, omdat de landen tot half Mei onder water stonden — door de slechte waterlossing veroorzaakt, welke sedert een paar jaar nog is verergerd door de verbetering van het Zwolsche diep — levert, naar omstandigheden, nog al vrij goed op. Alle graansoorten staan bijzonder wel, zoodat de hoop des landmans, bij goede inoogsting, zal verwezenlijkt worden.»

In de afgelopen week stond voor de correctionele kamer van de regtbank te Rotterdam, te regt de heer A. B. van Overschie, aangeklaagd van onwilligen manslaughter. Die persoon was nauwelijks in den namiddag van 4 April II., met een zakpistool (dat in den voormiddag van dienzelfden dag door hem met een kogel geladen was) spelende, terwijl zijn 20jarige zoon tegenover hem zat, daarmede zoo onvoorzigtig te werk gegaan, dat het pistool op een oogenblik, dat de loop naar zijn zoon was gekeerd, was afgegaan, en laatstgenoemde den kogel in den buik gekregen had. De daardoor veroorzaakte ernstige verwonding had evenwel niet dadelijk den dood ten gevolge; doch is de lijder den 30 van diezelfde maand overleden, zijnde de kogel door de heilkundigen niet kunnen gevonden en uitgeligt worden. De regtbank heeft dienvolgens genoemden heer A. B. ter zake van onwilligen manslaughter door onvoorzigtigheid en achteloosheid, verwezen in eene gevangenisstraf van 3 maanden, eene geldboete van /25 en in de kosten.

's GRAVENHAGE, 18 Julij. Volgens berigten uit Stockholm zijn HH. KK. HH. Prins en Prinses Frederik der Nederlanden den 6 dezer van daar naar St. Petersburg vertrokken.

— Het gehoor door Z. M. gisteren verleend, is wederom druk bezocht geweest. Er was ook eene Commissie toegelaten der Synode van de Hervormde Kerk.

— Bij den boekverkooper P. C. Dill alhier is uitgegeven het volgende werk:

Mr. J. H. Graaf van den Bosch: *Een viertal verhandelingen over de belangrijkste quaestien, thans omrent Java aan de orde van den dag.*

— Naar men verneemt zal H. M. de Koningin eene buitenlandsche reis ondernemen.

LEIDEN, 18 Julij. Als eene bijzonderheid kunnen wij vermelden, dat hier ter stede eene *Yucca pendula* Hort. bloeit. De vrij groote kroon van deze statige plant heeft in den tijd van ongeveer drie weken, nu reeds eenen bloemstengel van 1,20 Ned. el geschoten, te rekenen van den eersten zijtak tot aan den top der bloempluim.

Ofschoon de bloemen zelve weinig verschillen van die der overige *Yucca*-soorten, en zij niet uitmunten boven menige andere schoudbloeiende plant, zoo meenen wij echter den liefhebbers van schoone en zeldzaam bloeiende gewassen geene ondienst te doen met hunne aandacht hierop te vestigen, te meer omdat de geheele plant eene der schoonste voorwerpen van die soort kan genoemd worden. Wij vertrouwen dat de heer C. Arentz, bloemist aan den Mareijk alhier, aan ieder volgaarne de gelegenheid zal geven, om deze plant te beschouwen, die even als verscheidene andere fraaije gewassen van die kwekerij, de moeite wel beloonen zal. (L. C.)

— Een vriend van het orgel en de orgelbouwkunde vestigt de aandacht van kunstminnaren op eene onlangs door de heeren C. F. Weenig Jr. en G. van Leeuwen, orgelfabrikanten te Leiden, gedane uitvinding, betreffende het orgelwerk, door welke uitvinding eene meer verhevene en gepaste krachtsontwikkeling der geluiden wordt te weeg gebragt, welke tot verbazends toe kan worden opgevoerd. Deze uitbreiding en vermeerdering van het geluid veroorzaakt daarom geene meerdere onkosten bij het vervaardigen van orgelwerken.

AMERSFOORT, 16 Julij. De rondom onze stad gele-

gene velden prijken in den schoonsten zomerdos; zij zijn rijp om te oogsten en beloven den nijveren landman ruimschoots voor zijne zorg en vlijt te beloonen en zijne hoop niet te beschamen. De boekweit heeft zich uitmuntend hersteld; ook rogge en aardappelen kunnen niet gewenschter staan, zoodat ook dit jaar zich weder als bijzonder gezegend zal kenmerken.

MAASTRICHT, 17 Julij. Op gisteren is alhier door het Provinciaal Geregthof uitspraak gedaan in de zaak van Anna Maria Severyn, van Heerlenheide, beschuldigd van vermoording harer moeder.

Het Hof, bij een breedvoerig gemotiveerd arrest, heeft haar schuldig verklaard aan moedermoord, en dien ten gevolge veroordeeld om barrevoets, in het hemd gekleed en met een zwarten sluijer overdekt, naar het schavot te worden geleid, en na aldaar te zijn ten toon gesteld, terwijl een deurwaarder het vonnis aan den volke voorleest, de regter hand te worden afgehouden en vervolgens onthoofd.

De menigte volks, die bij de terechtzitting tegenwoordig was, heeft met afkeer en verontwaardiging opgemerkt, dat deze ongelukkige, die onder de ijselijkste omstandigheden, zich aan de schriklijkste misdaad jegens de maatschappij en de natuur heeft schuldig gemaakt, zich volstrekt ongevoelig toonde, en dat noch het voorlezen van het verschrikkelijk vonnis, noch de treffende toespraak van den heer president Gerards, na het voorlezen van hetzelfde, eenigen de minsten indruk op haar scheen te maken.

Moge de goddelijke barmhartigheid haar bezoeken, en haar de genade des berouws en van ledewezen over de ijselijke misdaad schenken, opdat zij zich met een rouwig hart met God moge verzoenen, alvorens zij met een geweten, door de afschuwelijkste zonde besmet, op eens voor Zijn regtvaardigen regterstoel moet verschijnen. (Limburger.)

STATEN-GENERAAL.

De Vereenigde Vergadering der beide Kamers heeft heden, Vrijdag 19 Julij, bijna zonder beraadslaging, met 59 tegen 21 stemmen verworpen het ontwerp nopens de Voogdijchap, en deze Vereenigde Vergadering is daarop namens den Koning door den minister van Justitie gesloten.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIS, 17 Julij. In de huidige zitting der Wetgevende Vergadering is het voorstel tot prorogatie in behandeling gekomen. Pelletier herinnerde dat volgens het rapport der Commissie de Vergadering, sinds den tijd dat zij onafgebroken bijeenkomt, 228 verschillende wets-ontwerpen heeft aangenomen, zoodat de Vergadering zonder grootspraak meende te mogen zeggen dat zij het vertrouwen der natie alleziens geregvaardigd had. Het voorstel om de zittingen der Vergadering van 11 Aug. tot 11 Nov. e. k. te schorsen, is alzoo aangenomen.

Daarna is de discussie over het budget van uitgaven, dienst 1851 voortgezet.

De minister van financiën opende de debatten met eene uiteenzetting van den geldelijken toestand des lands, die eene aanmerkelijke verbetering boven het jaar 1849 aanduidde. Het blijkt uit de woorden van den min. Fould, dat de ontvangsten de uitgaven 10 miljoen-zullen overtreffen, zonder dat het ter verkrijging van dit resultaat noodig zij nieuwe belastingen te heffen of kredieten te openen.

De Lagrenée, die zich tegen de instelling van amortisatie-fondsen verklaarde, werd door den verslaggever Berrijer bestreden. Deze betoogde, dat de Staat, om aan zijne beloften gestand te doen, het amortisatie-fonds niet mag opheffen, hetwelk een wezenlijken waarborg oplevert, die tijdens de voormalige leeningen beloofd is aan allen, die toen de in nood verkeerende schatkist zijn te hulp gekomen.

Na de algemeene beraadslagingen werden de vijf eerste hoofdstukken achtervolgens zonder discussie aangenomen; zij betreffen de geconsolideerde schuld en het amortisatie-fonds. — Ook de hoofdstukken 6—9 zijn aangenomen en eindelijk hoofdstuk 10, betreffende het weduwengeld van de Hertogin van Orleans. De Montagne heeft deze som van 300,000 francs evenwel niet willen laten aannemen zonder er hevig tegen uit te varen.

— Het schijnt dat de Europeesche diplomatie niet zonder bezorgdheid is over den verwikkelten toestand, waarin zich thans Spanje bevindt, ten gevolge van twee groote gebeurtenissen, welke thans de kanselarijen bezig houden. De dood des jonggeboornen, dien de Koningin heeft ter wereld gebragt, kan alle goede betrekkingen verbreken, die onlangs weder tusschen Engeland en Spanje zijn aangeknoopt. Van een anderen kant heeft het huwelijk van den graaf de Montemolin, den zoon van Don Carlos, met de dochter des Konings van Napels, eene groote verkoeling tusschen die beide hoven te weeg gebragt.

— Het gerucht liep heden, dat de minister van oorlog zijn ontslag genomen had en dat hij voornemens was de redenen, die hem daartoe genoopt hadden, in

de Vergadering te openbaren. Hij is echter niet op het spreekgestoelte verschenen.

— De Commissie van het parlementair initiatief heeft beraadslaagd over het voorstel van Leverrier, strekkende om vreemde landloopers van het Fransche grondgebied te verjagen. Vele sprekers verklaarden zich voor het beginsel en den geest van dien maatregel, waaromtrent onbetwistbaar urgentie bestaat.

— Heden is ter graanmarkt alhier nieuwe tarwe vertoond, zijnde een produkt uit de zuidelijke departementen, waar de oogst reeds in vollen gang is. De korrel is zoo geel als goud, zwaar en vol meel. De landman, die dit monster ter markt bragt, verzekerde, dat de oogst dit jaar buitengewoon gunstig zijn zou.

— De *Moniteur* bevat den officieelen staat der ontvangsten gedurende het eerste halfjaar van 1850. Deze staat wijst eene verbetering der directe inkomsten aan van 16,031,000 fr., in vergelijking met 1849 en van 18,640,000 fr. in vergelijking met 1848.

— De droogte is op dit oogenblik zoo groot in de omstreken van Parijs, dat er volslagen gebrek aan groenten en vruchten is.

— Volgens berichten uit St. Domingo ontvangen, zou er een geheim verdrag tusschen de Vereenigde Staten en de Dominicaansche Republiek geloten zijn. Men beschouwt dit bericht als gewigtig, daar het een eerste stap zou zijn van wege de Vereenigde Staten om zich van geheel Haiti meester te maken.

— Heden bevestigen de Madridsche bladen de berichten aangaande de bevalling van koningin Isabella.

MADRID, 12 Julij. Gisteren avond toen de Koningin als naar gewoonte wilde uitrijden, ondervond zij pijnlijke aandoeningen, die hare naderende bevalling voorspelden. Zij zag alzoo van het wandelrid af, en al spoedig waren de Koninklijke familie, de ministers, het diplomatenkorps, de patriarch der Indien, de gezagvoerders van Madrid, de president en vice-president der Cortes enz. op het paleis bijeen. H. M. is echter eerst heden namiddag ten 4 ure bevallen van een prins, die evenwel slechts zoolang geleefd heeft dat hem het H. Doopsel kon worden toegediend.

H. M. is zeer bedroefd doch overigens is haar toestand voldoende. De stad is zeer rustig. De bevolking deelt in de droefheid der koninklijke familie.

— De Hertog van Monpensier heeft aan den beroemden schilder van Halen eene schilderij besteld voorstellende liet beleg en de innamen van Saragossa.

— De krijgsraad van Colmar-Vieje heeft in de zaak der *jeune* *quarantaine* uitspraak gedaan. Niet een hunner is tot de doodstraf veroordeeld.

ENGELAND.

LONDEN, 17 Julij. In het Huis der Gemeenten verklaarde lord Brougham zich gisteren tegen het voornemen der regering, om de bezoldiging van de hoogere staats-ambtenaren b. v. die van gezant enz. te verminderen.

— Sir Robert Peel, oudste zoon van den kortelings overleden staatsman van dien naam, heeft het kandidaatschap als vertegenwoordiger voor Tamworth aangenomen. De verkiezing zal op aanstaanden Vrijdag plaats hebben.

— Er wordt hier thans zulk een groote voorraad Aardappelen aangevoerd, dat de handel daarin niet voordeel is. Door de goedkope prijzen werd er echter veel verkocht.

Nieuwe Hollandsche per mand van 28 à 29 fl , f1,35, dito van 60 fl à f2,40 à 2,55.

— Van de Kaap de Goede Hoop is een 179 jarige landschildpad te Woolwich aangebragt, zijnde een geschenk voor de koningin, die het hier naar de tuinen van Buckingham-paleis heeft doen brengen om het te bezigtigen.

— De groote tafelrots bij den waterval van den Niagara is ingestort, doch gelukkig heeft niemand er het leven bij verloren.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 18 Julij. Het staatsbestuur heeft een crimineel onderzoek bevolen tegen de *N. Pr. Zeitung* wegens een artikel, waarin dit blad beweert dat het ministerie den 5 Dec. 1848 als een treurdag heeft beschouwd.

— In de zitting van het Vorsten-collegie van gisteren kwamen de toestemmingen in tot verlenging van het Provisorium der Unie, van wege Baden, Saksen-Weimar, Meiningen en Koburg Gotha, Anhalt Dessau en Gothen en Bernburg, Schwarzburg, Sondershausen en Rudolstadt, de beide Reussen, Waldeck, Lippe Dethmold, Lubeck, Bremen, en Hamburg. — Nassau en Saksen Altenburg hebben zich nog niet verklaard.

— Den 10 Julij heeft in de omstreken van Laybach 's morgens ten 3½ ure eene aardbeving plaats gehad. Een geluid als van een voortrollenden wagen verzeld de beide schokken.

— De gouverneur van Maintz heeft aan de directie

der stoombooten doen aanzeggen dat hij het voorbijvoeren van Badensche troepen niet meer zal gedoogen.

— De *Berlingsche Ztg.* loochent dat er eenige geheime overeenkomst aan het vredesverdrag tusschen Denemarken en Pruisen verbonden zou zijn.

— Men schrijft uit Kopenhagen: Steen Bille heeft met den Holger Danske een bezoek afgelegd bij den generaal en chef v. Krogh te Kolding, die thans zeker reeds veel zuidelijker getrokken is.

De stoombooten Valdemar (n. Rönne), Nordstjernau (n. Travemünde), Sleswig en Skirner (n. Aarhus, Travemünde, Wismar en Fridericia) hebben voorloopig de vaart gestaakt. Men wil dat zij door de regering in beslag zijn genomen.

— Twee kleine Holsteinsche vaartuigen zijn door Deensche schepen opgebragt. Het hervatten der blokkade is bekend gemaakt. Het Deensche leger telt 45,000 man. De schansen bij Eckernförde zijn met Sleeswijk-Holsteinsch zwaar geschut en de overblijfselen der Düppeler schansen door Deenen bezet.

— Volgens de laatste berichten, staat het noordwaarts voortgetreden deel van het Sleeswijk-Holsteinsche leger bij Tolk ten N. O. van Sleeswijk; het hoofdkwartier van generaal Willisen is op het slot Gottorf. Het leger is in drie afdeelingen Zuid-Sleeswijk binnengerukt, de eerste westelijk naar Husum, de tweede over Kröpp naar Sleeswijk, de derde naar Eckernförde; de demarcatie-linie zal nog niet dadelijk overschreden worden. Ook Denemarken zal, alvorens de wapenen te gebruiken, eerst nog het middel van proclamatie beproeven. Men gelooft in Holstein, dat de eerste botsing waarschijnlijk bij Idtstedt, ten noorden van Sleeswijk bij den straatweg naar Flensburg, zal plaats hebben.

— Het stadhouderschap heeft eene proclamatie uitgevaardigd, waarbij aan alle overheden in de hertogdommen bevel wordt gegeven tot aan het sluiten van den vrede, hetzelfde gehoorzaamheid te verleenen.

— De Zweden hebben zich den 13den te Angeln, naar hun vaderland ingescheept.

— De luitenant kolonel von der Tann. is benoemd tot chef van den generalen staf in het Sleeswijk-Holsteinsche leger.

— Men schrijft uit Sleeswijk-Holstein:

Den 14den verlaten wij Emsborn en marcheren naar Rendsburg, de ons vooruitgegangene bataillons na. Willisen is met den staf bereids derwaarts vertrokken. Ons bataillon zal terstond met andere troepen verder marcheren en er zal, naar het gevoelen van onzen kommandant, dadelijk bevel gegeven worden om tegen de Deenen op te trekken, daar deze reeds de demarcatie-linie bij Königsau overschreden hebben. Op den 17den of 18den is een gevecht met de Deenen te verwachten.

— Te Frankfort meende men te weten dat vele officieren en soldaten der naar Pruisen bestemde Badensche troepen, geweigerd zouden hebben derwaarts te vertrekken. Ofschoon dit slechts is als een gerucht te beschouwen, dat nadere bevestiging vereischt, luiden echter alle berichten, uit Mannheim, dat aldaar plotseling het bevel was gekomen, geen voortgang te maken met de inscheeping dier troepen, die van daar per stoomboot gisteren ochtend naar Keulen zouden vertrekken. Ook uit Darmstadt en Maintz wordt dit bericht bevestigd, onder bijvoeging, dat Hanover aan deze troepen den doortocht over zijn grondgebied zou geweigerd hebben. Dit heeft veel sensatie verwekt.

— De staat van beleg schijnt vooreerst niet in Baden opgeheven te zullen worden.

FRANKFORT, 16 Julij. De zitting van gisteren is andermaal zonder resultaat gebleven. Het bericht over het te vormen Provisorium is wel is waar voorgelezen, en het voorstel behelsde eenvoudig de constitueering van den Engeren Raad; alzoo met andere woorden de geheele herleving van den ouden Bondsdag. Doch eenige Bondsdaggezanten moeten geene toereikende instructies hebben gehad, want er is bepaald eerst in eene volgende zitting tot een besluit te komen. Om dit echter te bespoedigen zijn de bedoelde gezanten haastig in persoon op reis gegaan, om door hunne persoonlijke aanwezigheid mogelijke zwarigheden van hunne kabinetten te kunnen ophellen. Over de noodzakelijkheid van het voorloopig herstel van den ouden Bondsdag zijn de gevolmagtigden het tamelijk eens.

ITALIE.

Van Rome wordt dd. 8 Julij berigt, dat de minister van oorlog, ter volkomene verzekering der openbare orde en veiligheid, een corps van 8000 man, verdeeld in 4 legioenen, uit vrijwilligers zal zamenstellen. Geene krijgslieden mogen tot deze keurbende behooren, dan die van een onbesproken staatkundig en moreel gedrag zijn en overigens alle fysieke voorwaarden vervullen en genoegzaam geoefend zijn. Op deze wijze hoopt men eene keurbende te verkrijgen, die, geheel uit vaderlandslievende jonge lieden bestaande, een schrik der kwalijkgezinden en eene eerbiedwekkende, edele instelling zal uitmaken, welke op de bescherming en de achting aller braven rekenen kan.

De Franschen hebben de vlucht van Ceruschi bevestigd, en hierdoor de verdere vervolging van dien leerling van Robespierre onmogelijk gemaakt. Men wil weten dat de Engelsche agent Freeborn hierin de hand gehad heeft.

De legatien, door de Oostenrijkers bezet, worden naar men verneemt zeer onveilig gemaakt door de overgebleven Garibaldisten, die derwaarts de wijk genomen hebben. De omstreken van Rome zijn veilig; slechts is voor 14 dagen eene diligence aangerand, doch de roovers zijn op de vlucht gedreven, nadat zij evenwel een aanzienlijken buit gemaakt hadden.

Z. H. heeft een Franschen Dominikaan, den Kerp. P. Jeandel, tot overste-generaal van de orde der Predikheeren benoemd.

Een Savooisch blad meldt, dat de minister van binnenlandsche zaken den 15 in de Kamer van Afgevaardigden het dekreet van prorogatie zou bekend maken.

Twintig linie-officieren zijn afgezet, uithoofde van hun laakbaar gedrag gedurende den oorlog.

BEELGE.

BRUSSEL, 18 Julij. Eenige landbouwers te Fleurus (Henegouwen) hebben met goed gevolg proeven van tabaksplanting genomen, van zaden, die uit Salonica (Macedonie) afkomstig zijn.

— Men schrijft uit Antwerpen dat nadat het aldaar eergisteren morgen, even als hier, uitermate warm was geweest, gisteren middag ten 3½ ure een ontzettend onweder was losgebarsten, vergezeld van een zoo verbanden stortregen, dat sommige wijken der stad weldra overstroomd waren en men die alleen kon passeren na over eene lange rei van stoelen een aantal planken gelegd te hebben, terwijl meest alle kelders met water vol liepen. De grond dreunde letterlijk door de selle donderslagen, terwijl de bliksemschichten op dezelve met zooveel hevigheid volgden, dat men zeer veel bezorgdheid voor groote, uit brand te ontstane ongelukken, koesterde.

STADSNIEUWS.

In de 211de Staats-Loterij, zijn in de 5e Klasse bij de 4e Trekking prijzen van f1000 of daarboven te beurt gevallen aan N°. 6963 / 1500; N°. 10551 / 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 19 Julij.

GETROUWD (18 Julij): J. Draijer Jr. met A. M. Denk. — W. A. Denk met A. S. Draijer. — C. B. Schuler met T. M. Hoek. — C. L. O. Bornemann met J. Portielje. — N. Swizer met J. Wildschut. — E. T. Stroink met J. Roding. — J. W. Bechtold met E. Schierholtz. — F. Daubanton Jr. met J. C. Poensen. — H. Mijnaerends Jr. met A. C. Essers.

BEVALLEN (17 Julij): M. E. Voogel, geb. van Brussel, Z. — C. A. M. van Rinsum, geb. Smit, Z.

OVERLEDEN (16 Julij): J. M. Mulder, 48 j. — (17 Julij): E. Bleeker, 9 m. — (18 Julij): M. Broen 2½, 80 j.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 19 Julij.

Gisteren zijn in veiling verkocht 13 b. n. Zant. Krenten (BS.), van f10½ tot 13½; 3 k. Sucade van 35½ à 36½ c.; 10 b. Anijszaad opgeh. tot f26; 6 cer. bittere Amandelen opgeh. f26½; 16 kjs. Pruimedanten, waarvan 8 k. verkocht a f17½, 400 dozen Smirna Vijgen opgeh. a f10 en 1 kav. verkocht a f7½ en 70 matten Lexia Rozijn verkocht tot f8½.

ROTTERDAM, 18 Julij. Heden zijn in veiling verkocht 10 booten jarige Zantische Krenten tot f10 a 11½.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 19 Julij. Tarwe en Rogge tot vorige prijzen bij kleinigheden aan consumptie verkocht, als van Tarwe: 131 a b. Pools. f290; 132 a o. Rijn f260; 130 a n. Gelders. f243; 120, 124 a n. Gron. f188, 200.

Van Rogge 127 a Pruisische Pommer f162; 119 a o. Pruisisch f143.

Garst in een doen: 109 a Mannh. f120.

Haver zonder handel.

Boekweit als voren: 121 a n. Nijkerker f154; 120 a j. Vriessche f142.

Op 9 vaten Olie dadelijk 62 L . Lijnzaad een doen; 113 a overgebleven Riga Zaai f295. In veiling 93 a Libau f4½, 5, 107 a f7½, 1; 109 a f8½. Raapolie op 6/w. f38; Vliegend f37; 10. Mei ek. f35½; Sept., Oct., Nov. en Dec. f33. Lijnolie op 6/w. f34½; Vliegend f33½. Hennepolie op 6/w. f40½; Vliegend f39½.

ROTTERDAM, 18 Julij. Gerst. 131, 132½ a Koersche f127, 130 en 130½ a Libau te Delfshaven f129.

SCHIEDAM, 18 Julij. Rogge. 145½ a Koers. f157; Garst. 130½ a Koers f126 — Mouwijn per Ned. vat zonder last f10,37½; Jenever f14,00; Amst. Proef f15,25, zonder de belasting.

DELFT, 18 Julij. Heden zijn de prijzen der Boter alhier geweest: f26 a 35 het vierde vat.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 18 Julij. Belg. leen. 2/4 pc. 54; 5 pc. 99½; 4 pc. —; Spanje Ard. 5 pc. 12½; Binnenl. 3 pc. 32½; Coupons —; Rom. Leening 77½.

PARIS, 17 Julij. Fr. 3 pc. 57,95; 4 pc. —; 5 pc. 96,18; Schatkistb. 4,50; Bank-Actien 2340; Belg. 1840, 5 pc. 100½; 1842, 5 pc. 100½; 4½ pc. —; 2½ pc. —; Spanje, Buit. 3 pc. 37½; Binn.

pour le PIANO, Op. 30. Prijs . . . . . / 1.60
Vroeger verschenen:
J. J. VIOTTA. SALVE REGINA voor 3 mannenstemmen met accompagnement van Orgel, Part en stemmen. Prijs . . . . . f 1.70
J. A. SIEVERDING. 1ste Mis voor 3 mannenstemmen met accompt. van Orgel Partituur . . . . . f 5.00
Stemmen . . . . . f 2.00
Het MAGAZIJN is voorzien van **PIANO'S** uit de beste Fransche en Duitsche Fabrieken, waaronder zich ook uit de beroemde Fabriek van CARL SCHIEDT te Cassel, bevinden.
NB. NB. Gebruikte **PIANO'S** worden IN RUILING aangenomen.
Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENRUYSSEN. Drukker en Uitgever.